

SÈRIE 1

L'examen consta de dues opcions (A i B). Escolliu-ne una. Cada opció consta de sis exercicis, el primer dels quals és comú per a les dues opcions.

Exercici 1 (comú a ambdues opcions)

a)

<i>BALANÇ DE SITUACIÓ 1r. any</i>			
<i>ACTIU</i>		<i>PASSIU</i>	
<u><i>IMMOBILITZAT</i></u>	<u><i>2.540.000</i></u>	<u><i>NO EXIGIBLE</i></u>	<u><i>2.527.000</i></u>
<i>Maquinària</i>	<i>2.250.000</i>	<i>Capital social</i>	<i>2.000.000</i>
<i>Mobiliari</i>	<i>450.000</i>	<i>Res. estatutàries</i>	<i>377.000</i>
<i>Amortització acumulada</i>	<i>(160.000)</i>	<i>Res. voluntàries</i>	<i>150.000</i>
<u><i>EXISTÈNCIES</i></u>	<u><i>470.000</i></u>	<u><i>EXIGIBLE A LLARG</i></u>	<u><i>370.000</i></u>
<i>Primeres matèries</i>	<i>170.000</i>	<i>Deutes a llarg termini</i>	<i>370.000</i>
<i>Productes acabats</i>	<i>300.000</i>		
<u><i>REALITZABLE</i></u>	<u><i>230.000</i></u>	<u><i>EXIGIBLE A CURT</i></u>	<u><i>555.000</i></u>
<i>Clients</i>	<i>110.000</i>	<i>Proveïdors</i>	<i>251.000</i>
<i>Clients, efectes a cobrar</i>	<i>120.000</i>	<i>Efectes a pagar</i>	<i>195.000</i>
		<i>Seg. Social creditora</i>	<i>109.000</i>
<u><i>DISPONIBLE</i></u>	<u><i>62.000</i></u>		
<i>Bancs</i>	<i>40.000</i>		
<i>Caixa</i>	<i>22.000</i>	<u><i>Pèrdues i Guanyys</i></u>	<u><i>(150.000)</i></u>
<i>TOTAL</i>	<i>3.302.000</i>	<i>TOTAL</i>	<i>3.302.000</i>

BALANÇ DE SITUACIÓ 2n. any
ACTIU PASSIU

<u>IMMOBILITZAT</u> 2.980.000	<u>NO EXIGIBLE</u> 2.377.000
Maquinària 2.770.000	Capital social 2.000.000
Mobiliari 490.000	Res. estatutàries 377.000
Amortització acumulada (280.000)	
	<u>EXIGIBLE A LLARG</u> 435.000
<u>EXISTÈNCIES</u> 130.000	Crèdits a llarg termini 210.000
Primeres matèries 50.000	Deutes a llarg termini 225.000
Productes acabats 80.000	
	<u>EXIGIBLE A CURT</u> 480.000
<u>REALITZABLE</u> 220.000	Proveïdors 175.000
Clients 90.000	Efectes a pagar 170.000
Clients, efectes a cobrar 130.000	Seg. Social creditora 135.000
<u>DISPONIBLE</u> 120.000	
Bancs 95.000	
Caixa 25.000	<u>Pèrdues i Guanys</u> 158.000
TOTAL 3.450.000	TOTAL 3.450.000

Els recursos permanents o passiu fix són totes les partides del passiu a llarg termini; és, per tant, la agregació de les partides del No Exigible i de l'Exigible a llarg termini.

Així, en el cas numèric:

NO EXIGIBLE (o Fons Propis)			
Import 1r. any	2.000 + 377 + 150	=	2.527
Import 2n. any	2.000 + 377	=	2.377
EXIGIBLE A LLARG TERMINI			
Import 1r. any			370
Import 2n. any	210 + 225		435
 <i>Per tant:</i>			
RECURSOS PERMANENTS			
Import 1r. any	2.527 + 370	=	2.897
Import 2n. any	2.377 + 435	=	2.812

b)

El Passiu Exigible (o total) d'una empresa és la suma dels Exigibles a llarg i a curt termini.

Així en el nostre cas:

EXIGIBLE A LLARG TERMINI

Import 1r. any 370

Import 2n. any 210 + 225 435

EXIGIBLE A CURT TERMINI

Import 1r. any 251 + 195 + 109 = 555

Import 2n. any 175 + 170 + 135 = 480

Per tant:

PASSIU EXIGIBLE

Import 1r. any 370 + 555 = 925

Import 2n. any 435 + 480 = 915

El fons de maniobra és la diferència entre l'actiu i el passiu circulant

EXISTÈNCIES (o Realitzable tècnic)

Import 1r. any 170 + 300 470

Import 2n. any 50 + 80 130

REALITZABLE

Import 1r. any 110 + 120 230

Import 2n. any 90 + 130 220

DISPONIBLE (Bancs i Caixa)

Import 1r. any 40 + 22 62

Import 2n. any 95 + 25 120

EXIGIBLE A CURT TERMINI

Import 1r. any 251 + 195 + 109 = 555

Import 2n. any 175 + 170 + 135 = 480

Per tant:

FONS DE MANIOBRA

Import 1r. any 470 + 230 + 62 - 555 = 207

Import 2n. any 130 + 220 + 120 - 480 = (10)

c)

Les ràtios que es demanen corresponen a les fórmules següents:

$$\text{Rendibilitat financera} = \text{Benefici} / \text{Fons Propis}$$

$$\begin{aligned} \text{Tresoreria (o acid test)} \\ = (\text{Disponible} + \text{Realitzable}) / \text{Exigible a curt} \end{aligned}$$

$$\text{Endeutament} = \text{Passiu Exigible} / \text{Total Passiu}$$

Numèricament:

$$\text{Rendibilitat financera 2n. any} = 158.000 / 2.377.000 = 0.066$$

és a dir un 6.6 %. No té sentit calcular la ràtio per al primer exercici, atès que es varen registrar pèrdues.

$$\begin{aligned} \text{Tresoreria (o acid test) del primer any:} \\ = (62.000 + 230.000) / 555.000 = 0.52 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Tresoreria (o acid test) del segon any:} \\ = (120.000 + 220.000) / 480.000 = 0.71 \end{aligned}$$

el valor d'aquesta ràtio millora ostensiblement per tal com passa (en valors aproximats) d'un 52 % en el primer exercici a un valor del 71 %, en el segon.

Finalment:

$$\begin{aligned} \text{Endeutament 1r. any} &= 925.000 / 3.302.000 = 0.28 \\ \text{Endeutament 2n. any} &= 915.000 / 3.450.000 = 0.26 \end{aligned}$$

Per contra, el valor d'aquesta ràtio no canvia substancialment

d)

L'evolució econòmica ha estat molt positiva, atès que s'ha passat de tenir pèrdues a gaudir de beneficis.

L'evolució de la solvència a curt termini que ve fixada pel fons de maniobra és molt dolenta, per tal com es passa d'un fons de maniobra positiu a un altre de negatiu. Tanmateix millora la tresoreria, com es pot observar per l'increment en quasi la meitat del valor del acid test.

Finalment la solvència a llarg termini no registra una variació apreciable,, atès que ni el Passiu Exigible, ni l'Actiu pateixen modificacions significatives

PAUTA DE CORRECCIÓ:

Només amb l'objectiu de facilitar una millor comprensió dels càlculs, es presenta la resposta en aquest solucionari en forma de balanç. L'enunciat no exigia que l'alumne els formalitzés, sinó tan sols que calculés les masses patrimonials del balanç. El corrector, per tant, no ho haurà de tenir en consideració.

En els dos primers apartats a) i b) d'aquest exercici es pretén conèixer si l'alumne coneix els conceptes de "recursos permanents" i de "fons de maniobra" i si sap concretar-los mitjançant la pràctica d'ubicar les diverses partides per obtenir el resultat adient. Per tant, no s'han de valorar possibles errades de càlcul numèric en llur resolució.

En el tercer apartat c) s'ha de valorar la correcció de les fórmules utilitzades i que els resultats que obtingui l'alumne siguin coherents amb les xifres calculades en els dos apartats anteriors.

Lògicament, hom avaluarà en el darrer apartat la coherència de la resposta de l'alumne amb les dades que hagi obtingut en l'apartat c), sobre tot en el cas que hagi comès un error de càlcul i/o d'ubicació d'algun dels comptes inclosos en l'enunciat.

OPCIÓ A

Exercici 2

a)

L'expressió comanda òptima designa la quantitat de producte que l'empresa ha de sol·licitar als seus proveïdors en una comanda, per tal de reduir al mínim els costos vinculats a la gestió d'inventaris derivats d'aquesta comanda. Per determinar el seu valor es calcula la quantitat o lot econòmic de compra que l'empresa ha de demanar als seus proveïdors, de forma que el cost de l'aprovisionament sigui mínim. En el seu càlcul s'ha d'incloure la quantitat d'existències que disminueix mentre l'empresa espera que el proveïdor lliuri el material.

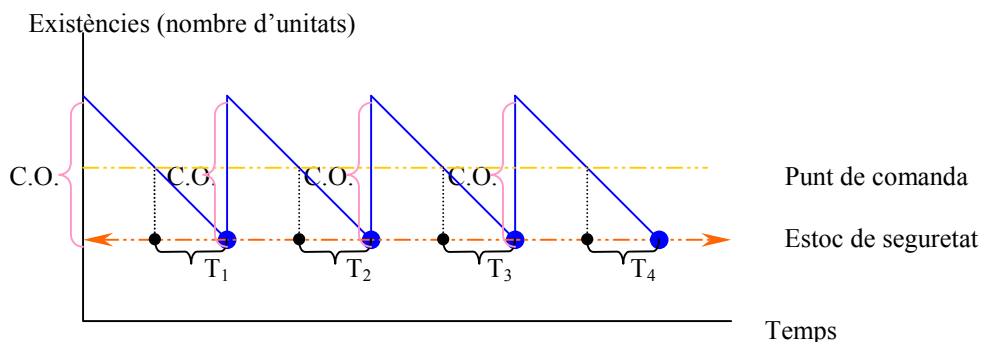
El termini de lliurament o d'aprovisionament és el període de temps que passa entre l'emissió d'una comanda i la recepció física dels materials comprats. L'empresa emet una nova comanda, quan el nivell d'existències assoleix un xifra mínima (que hom anomena punt de comanda).

Per estoc de seguretat s'entén la quantitat de matèries primeres que l'empresa manté en previsió de situacions anormals, provocades per incompliments dels terminis de lliurament de les comandes per part dels proveïdors o subministradors o per variació en les previsions de producció i/o comercialització de la pròpia empresa, habitualment degudes a augments no previstos o inesperats de demanda.

Un volum d'existències per sota de l'estoc de seguretat significa que l'empresa no disposa de suficients existències per continuar fabricant o bé venent, la qual cosa pot provocar bé aturades en la producció, bé la insatisfacció dels clients.

b)

La comanda òptima es pot representar a partir d'una gràfica, en l'eix d'ordenades de la qual figuren les existències (en unitats físiques), i en el d'abscisses el temps.

L'estoc de seguretat, una quantitat fixa d'existències en el decurs del temps, es representa per una línia paral·lela a l'eix d'abscisses, representada en l'anterior gràfica per la recta de traç discontinu de color vermell.

El punt de comanda, igualment una quantitat fixa, es representa també per una línia paral·lela a l'eix d'abscisses, representada en l'anterior gràfica per la recta de traç discontinu de color taronja.

Els punts blaus (coincidentes amb la línia que representa l'estoc de seguretat) representen el moment en què es lliuren les comandes o es reben les mercaderies comprades. Els punts negres indiquen el dia en què s'emeten les comandes. Per tant la distància entre aquests dos punts (referenciades amb T_i) és la representació gràfica del concepte termini de lliurament o d'aprovisionament.

La comanda òptima pot representar-se gràficament per mitjà de l'augment d'existències que es produeix el dia en que es reben els materials adquirits. En l'anterior gràfica s'ha identificat amb la designació C.O.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén avaluar si l'alumne comprèn en què consisteix un model de gestió d'inventaris: no tan sols a partir de les definicions dels seus components principals, sinó descrivint la seva interacció. La representació gràfica del segon apartat és previst per tal de facilitar aquesta segona part de la resposta. Per això hom avaluarà l'adequació del contingut per sobre de la correcció terminològica dels termes emprats en la resposta.

Exercici 3

Les funcions comercial i de producció de l'empresa estan molt lligades entre sí, per tal com l'empresa ha d'intentar vendre el que es fabrica i a l'inrevés, ha de produir el que es pot vendre i el mercat demana. Aquesta interrelació comporta problemes perquè sovint els objectius d'aquestes dues funcions són contradictoris i assolir-los esdevé impossible, per la qual cosa hom ha de decidir entre alternatives oposades.

El Director de producció intentarà reduir despeses de fabricació, tot aprofitant al màxim la capacitat de la fàbrica i produint sèries llargues, però malgrat tot s'ha d'adaptar a les necessitats del Departament comercial que és el departament que coneix les possibilitats de venda dels productes o serveis. No és pot fabricar durant un període llarg de temps més productes dels que necessita el departament comercial. Per tant, el Director de Producció i el Director Comercial han d'actuar de comú acord.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén avaluar si l'alumne comprèn la incompatibilitat que pot existir entre els objectius de les dues funcions: la comercial i la de producció i, en conseqüència, explicita la col·laboració necessària que han d'establir els dos Departaments de l'empresa, encarregats a dur a terme ambdues funcions. El corrector avaluarà sobretot la coherència de la resposta de l'alumne.

Exercici 4

Els arbres de decisió és el recurs gràfic que hom utilitza per analitzar decisions en condicions de risc i sobretot sempre que es doni una seqüència de decisions, cadascuna de les quals mena a diversos resultats incerts. Explica, per tant, les seqüències de les decisions i els esdeveniments que poden succeir.

Les matrius de decisió són taules de doble entrada que recullen informació sobre tots els elements que influeixen en les decisions a emprendre i el seu entorn. A les columnes s'entra informació referent als entorns alternatius i les files les decisions a adoptar.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén avaluar si l'alumne distingeix entre ambdós instruments. El corrector haurà d'avaluar positivament que l'alumne hagi utilitzat un/s exemple/s, sempre que sigui/n coherent/s amb el raonament adduït.

Exercici 5

Sota aquesta denominació s'entén el document que recull la formulació dels objectius i les estratègies de màrqueting i la determinació del pressupost d'ingressos, despeses i beneficis esperats. El pla de màrqueting (o programa comercial) es pot definir, doncs, com un document que recull la política de màrqueting per desenvolupar un producte, una marca o un model concret duran un període de temps determinat.

És el resultat de la planificació comercial que té com objectiu determinar el segment del mercat al qual s'adreça l'empresa, així com definir, integrar i coordinar les variables que componen el màrqueting (les quatre p) de manera que permetin assolir els objectius de l'empresa.

Per tant un pla de màrqueting s'ha de dur a terme en les fases següents: a partir d'una primera fase d'anàlisi de les actuacions realitzades prèviament per l'empresa, es realitza una concreció (fase de planificació) dels objectius a assolir en el període de vigència del pla i una concreció de les accions a emprendre - amb la pertinent quantificació de recursos - per tal de fer possible l'assoliment dels anteriors objectius, dins d'uns terminis previstos en el corresponent calendari d'actuacions.

Alguns autors afegeixen a aquestes fases les d'execució i la del seu posterior control.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén avaluar si coneix el concepte que se li pregunta. L'alumne haurà de citar en la seva resposta, com a mínim, les dues primeres fases esmentades en el solucionari. La correcció terminològica en la definició de les fases s'ha de supeditar a la correcció del contingut.

Exercici 6

Com agressions mediambientals es poden citar:

- abocaments incontrolats de deixalles i/o residus sòlids
- abocaments sense depurar de líquids industrials al clavegueram i/o rius/mars
- deslliuraments de gasos i de productes químics gasosos

La principal causa que les empreses no adoptin mesures que evitin la contaminació és bàsicament econòmica, concretament de costos, atès que aquestes polítiques requereixen de maquinària i instruments força costosos. Les empreses no assumeixen, és a dir no internalitzen, aquests costos que habitualment són assumits per la societat, per mitjà de les diverses administracions públiques (Ajuntaments, Consells Comarcals i llurs ens tècnics, com Consorcis, Oficines Tècniques, etc.)

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén que l'alumne identifiqui alguns dels problemes mediambientals d'una societat desenvolupada. Es sol·liciten els exemples a fi de facilitar la resposta dels alumnes. No s'ha de considerar vàlidament respost l'exercici si l'alumne no fa referència a la problemàtica de la internalització dels costos externs.

OPCIÓ B

Exercici 2

a) La matriu de cost d'oportunitat que s'obté de l'anterior matriu de decisions, és:

	Demanda alta	Demanda mitjana	Demanda baixa
Sabates d'home	60.000 €*	45.000 €*	0 €*
Sabates de dona	55.000 €*	0 €*	35.000 €*
Sabates infantils	0 €*	50.000 €*	65.000 €*

b) El criteri de Savage es fonamenta en allò que hom pot deixar de guanyar per tal com es desconeix l'estat de la naturalesa, per la qual cosa el que ha de decidir tractarà de minimitzar aquest valor. Per tant, s'aplica el criteri mini-max a la matriu de cost d'oportunitat calculada en el paràgraf anterior.

Els costos condicionals d'oportunitat màxims de cada estratègia són:

$$V E_{\text{sabates d'home}} = 60.000 \text{ €*}$$

$$V E_{\text{sabates de dona}} = 55.000 \text{ €*}$$

$$V E_{\text{sabates infantils}} = 65.000 \text{ €*}$$

Segons el mètode de Savage, l'empresari hauria de triar l'estratègia de fabricar sabates de dona ja que és la que té el mínim cost d'oportunitat.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

En l'exercici haurà d'avaluar-se, més que la correcció numèrica dels càlculs, que l'alumne demostrï que sap formar la matriu i que coneix el criteri de decisió de Savage. Per tant, no es podrà valorar com a resultat si no existeix coherència entre la proposta de producte i el resultat numèric obtingut.

Exercici 3

Sota la denominació de "majorista" s'inclouen totes les empreses o persones que actuen d'intermediaris entre el fabricant, empresa que realitza la producció del bé o producte, i el detallista (o "minorista") que és la persona o empresa que ven directament l'esmentat producte o bé al consumidor final. Alguns majoristes actuen també d'intermediaris entre el fabricant i un altre majorista més petit que ell o àdhuc entre un majorista més gran i els detallistes.

El majorista, per tant, compra les mercaderies a la fàbrica a l'engròs i habitualment en bones condicions econòmiques per tal de vendre-les després als detallistes, que són els que realitzen habitualment la promoció del producte, ofereixen finançament i el servei post-venda als consumidors finals.

PAUTA DE CORRECCIÓ:

L'exercici pretén avaluar que l'alumne distingeixi clarament entre els dos conceptes. Per tat, no es podrà considerar vàlidament resolt si no existeix coherència entre l'explicació i els exemples adduïts.

Exercici 4

Per crèdit comercial s'entén el finançament concedit a l'empresa pels seus proveïdors i/o subministradors. L'emprèstit és el finançament aconseguit per una empresa, habitualment a llarg termini, bé d'accionistes, bé de persones alienes a les empreses o àdhuc d'institucions financeres (que habitualment operen com intermediaris de la col·locació dels títols acreditatius).

La pòlissa de crèdit i el préstec són el finançament que l'empresa aconsegueix d'institucions financeres (Bancs, Caixes d'Estalvi, etc.), és a dir les quantitats de diners que aquestes entitats cedeixen temporalment a les empreses i que aquestes han de tornar en períodes predeterminats, incrementades amb els imports corresponents dels interessos. La diferència entre ambdues figures rau i en la forma (i períodes) de devolució de l'import de la pòlissa i/ del préstec, fet que repercuteix en la forma de càlcul i en l'import dels esmentats interessos

PAUTA DE CORRECCIÓ:

Es considerarà satisfactòriament resolt l'exercici si l'alumne estableix la diferenciació d'aquests conceptes segons l'agent econòmic que atorga el finançament.

Exercici 5

Els òrgans col·lectius d'una societat anònima són bàsicament dos: la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració. Correspon a aquest darrer la gestió i/o govern de la societat, mentre que el primer és l'òrgan suprem de l'empresa, atès que hi estan representats tots els accionistes i, en conseqüència, debat les línies d'actuació proposades i les gestió realitzada pel Consell d'Administració.

Concretament, la Llei atribueix a la Junta la facultat d'aprovar els estats financers de l'empresa, de determinar la distribució dels beneficis, de decidir ampliacions i/o reduccions del capital social, d'acordar l'emissió d'obligacions, de modificar els estatuts socials, de nomenar els auditors dels comptes de la companyia i del nomenament i, renovació dels administradors.

Al Consell d'Administració li correspon la gestió, administració i/o representació de l'empresa front a tercers. Habitualment és format per representants dels principals accionistes que formen part de la Junta General i també, sobretot en grans empreses, per especialistes o destacats experts en el sector industrial en el que actua l'empresa.

PAUTES DE CORRECCIÓ:

Es considerarà satisfactòriament resolt l'exercici si l'alumne cita els esmentats òrgans, sempre que encerti en la seva resposta la denominació de l'òrgan amb les seves funcions.

Exercici 6

Amb l'expressió "ruptura d'estocs" es designa la insuficiència de qualsevol tipus d'existències necessaris per a mantenir el ritme de l'activitat productiva d'una empresa. Els perjudicis econòmics que aquesta errada provoca a l'empresa reben la denominació de costos de ruptura

PAUTES DE CORRECCIÓ:

Per tal com es tracta d'una definició el corrector haurà de tenir en compte tan la correcció del concepte com la de la terminologia emprada per l'alumne.